

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
02.07.2018.- 06.07.2018.

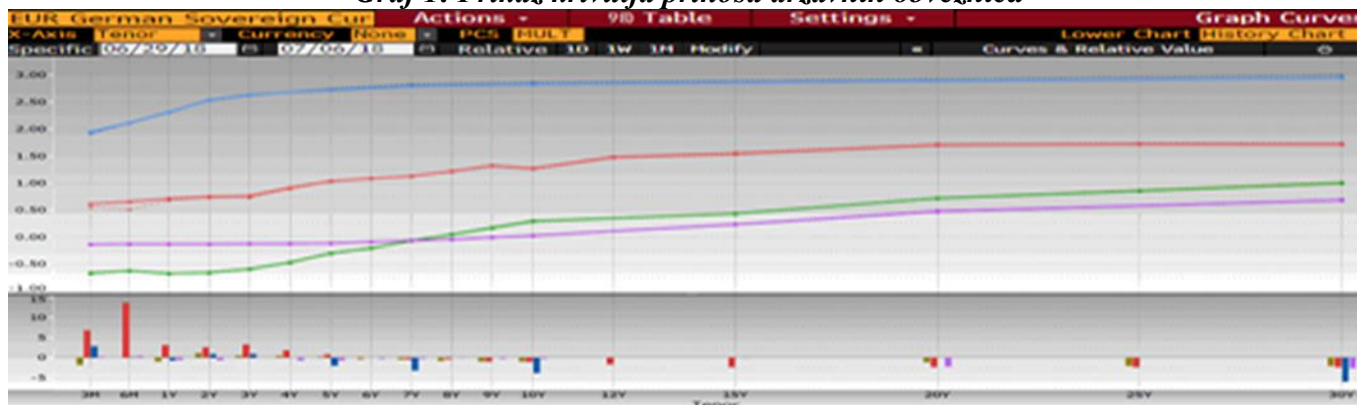
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	29.6.18	-	6.7.18	29.6.18	-	6.7.18	29.6.18	-	6.7.18	29.6.18	-	6.7.18				
2 godine	-0,67	-	-0,66	↗	2,53	-	2,54	↗	0,72	-	0,75	↗	-0,12	-	-0,13	↘
5 godina	-0,30	-	-0,30	→	2,74	-	2,72	↘	1,03	-	1,03	→	-0,11	-	-0,12	↘
10 godina	0,30	-	0,29	↘	2,86	-	2,82	↘	1,28	-	1,27	↘	0,04	-	0,03	↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	29.6.18	-	6.7.18	
3 mjeseca	-0,588	-	-0,614	↘
6 mjeseci	-0,631	-	-0,632	↘
1 godina	-0,638	-	-0,650	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 06.07.2018. godine (pune linije) i 29.06.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom protekle sedmice kancelarka Merkel i ministar unutrašnjih poslova Njemačke Seehofer uspjeli su da postignu dogovor o pitanju migranata, čime je smanjen rizik od raspada koalicije. Merkel je u Parlamentu upozorila na potencijalno izbijanje trgovinskog rata sa SAD, rekavši da bi uvođenje tarifa na uvoz evropskih automobila bilo mnogo ozbiljniji problem od tarifa koje su već uvedene na čelik i aluminij. Na tržištu je protekle sedmice i dalje bila izražena povećana potražnja za sigurnijim investicijama, naročito neposredno prije zvaničnog početka primjene tarifa između SAD i Kine. Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodnu sedmicu, dok su prinosi italijanskih obveznica povećani između 3,5 i 14 baznih poena, pri čemu je najveći rast bio izražen kod obveznica kraćeg i srednjeg roka dospelja. Italijanska agencija za statistiku, Istat, je u izvještaju objavila da vodeći ekonomski indikatori u zemlji ukazuju na „novo usporenje, čime dolazi do jačanja scenarija smanjenja brzine privrednog rasta“. Navedeno je da, uprkos poboljšanju povjerenja potrošača i zaposlenosti, aktivnosti u prerađivačkom sektoru i dalje slabe, zajedno s padom porudžbina i izvozom. Kreditna rejting agencija S&P je objavila nove, slabije, prognoze rasta GDP-a Italije od 1,3% u ovoj godini, dok je u decembru prošle godine očekivano 1,5%.

Prema zajedničkim objavljenim prognozama njemačkog instituta Ifo, švicarskog KOF-a i italijanskog Istata, privredni rast u eurozoni bi u drugom i trećem kvartalu ove godine trebalo da bilježi rast od po

0,4% te 0,5% u četvrtom kvartalu. Za stopu inflacije eurozone se prognozira da će izostiti 1,7% u 2018. godini. Saopštenje ovih instituta navodi da su „ekonomski izgledi trenutno pod uticajem silaznih rizika. Političke tenzije u eurozoni i rast protekcionizma bi mogli potkopati uzlazne trendove u budućnosti.“ MMF je smanjio prognoze privrednog rasta Njemačke za tekuću godinu na 2,2% sa 2,5%, koliko je očekivano u aprilu, ističući da su rastući protekcionizam i prijatnije od „teškog“ Brexita izložile privredu značajnim kratkoročnim rizicima. Ipak, prognoze rasta GDP-a Njemačke za 2019. godinu su blago povećane na 2,1% s ranijih 2,0%, a MMF je podržao planove nove koalicione Vlade da poveća javne investicije i da podrži dugoročni privredni rast, ali se smatra da bi Berlin mogao učiniti više, a sve s ciljem smanjenja visokog suficita tekućeg računa ove zemlje.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks– EZ (prelim.)	JUN	54,8	54,9	54,1
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	MAJ	2,7%	3,0%	1,9%
3.	Maloprodaja – EZ (G/G)	MAJ	1,6%	1,4%	1,6%
4.	Maloprodaja – Italija (G/G)	MAJ	-	0,4%	-4,6%
5.	Stopa nezaposlenosti – EZ	MAJ	8,5%	8,4%	8,4%
6.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	MAJ	-	6,0%	6,0%
7.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	MAJ	11,1%	10,7%	11,0%
8.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	JUN	-98,1	-90,0	-83,7
9.	Stopa inflacije – Holandija	JUN	1,8%	1,7%	1,9%
10.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	MAJ	1,7%	4,4%	0,8%
11.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	MAJ	1,5%	3,1%	1,4%
12.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	MAJ	1,7%	1,6%	2,1%
13.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G)	MAJ	-	7,1%	-4,0%

SAD

Prinosi dvogodišnjih američkih obveznica su tokom protekle sedmice povećani za 1 bazni poen u odnosu na prethodnu, dok su prinosi petogodišnjih obveznica smanjeni za 2, a prinosi desetogodišnjih obveznica za 4 bazna poena na sedmičnom nivou, čime je nastavljen trend smanjenja nagiba američke krive prinosa. Najava američke administracije da će u petak (06.07.2018. godine) uvesti tarife na uvoz dobara iz Kine u vrijednosti od 34 milijarde USD, je tokom protekle sedmice povećala zabrinutost investitora zbog potencijalne eskalacije globalnog trgovinskog rata. SAD su najavile da će u slučaju kontramjera s kineske strane, koje su uvedene u petak, proširiti spisak dobara na koje se primjenjuju tarife, što bi moglo narušiti rast ove dvije privrede, ali i drugih zemalja, njihovih trgovinskih partnera. Pored toga, američka administracija je najavila i uvođenje carina od 20% na uvoz automobila iz Evropske unije, što dodatno pojačava zabrinutost investitora zbog najavljenih poteza.

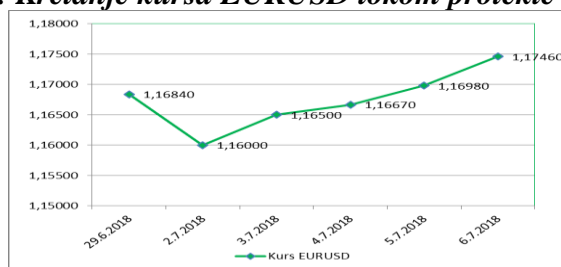
U četvrtak je objavljen zapisnik s posljednjeg sastanka FOMC-a, prema kojem je evidentno da članovi ovog tijela imaju optimističniji stav o pitanju ekonomskog rasta SAD te da uz blage promjene u kretanju stope inflacije većina njih favorizuje povećanje referentne kamatne stope na neutralni nivo ili nešto više iznad toga. Ipak, evidentno je i da su članovi FOMC-a upozorili da su se povećali rizici koji proizilaze iz pooštrenih trgovinskih odnosa s partnerima SAD te da bi oni mogli negativno uticati na poslovno raspoloženje i investicione aktivnosti. Iako je većina članova FOMC-a pozitivno ocijenila uticaje nedavnih izmjena u fiskalnoj politici SAD, nekoliko članova je upozorilo na rizike koje ove mjere mogu povećati tokom nekoliko narednih godina. Pojedini članovi FOMC-a ponovili su zabrinutost zbog smanjenja nagiba američke krive prinosa. Finansijsko tržište SAD u srijedu je bilo zatvoreno zbog praznika. Američki dionički indeks Dow Jones je tokom sedmice zabilježio rast od 0,76% na sedmičnom nivou, nakon što je tokom tri prethodne sedmice bilježio smanjenje.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	JUN	3,8%	4,0%	3,8%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	JUN	195.000	213.000	244.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	JUN	190.000	202.000	239.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	JUN	15.000	36.000	19.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	JUN	2,8%	2,7%	2,7%
6.	ISM indeks prerađivačkog sektora	JUN	58,2	60,2	58,7
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora	JUN	56,6	55,4	56,4
8.	ISM indeks uslužnog sektora	JUN	58,3	59,1	58,6
9.	PMI indeks uslužnog sektora	JUN	56,5	56,5	56,8
10.	Fabrička potrošnja (M/M)	JUN	0,0%	0,4%	-0,4%
11.	Obim porudžbina trajnih dobara (M/M)	JUN	-0,5%	-0,4%	-0,6%
12.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	30.JUN	225.000	231.000	228.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURUSD povećan s nivoa od 1,1684 na nivo od 1,1746.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Ministar za Brexit Davis je podnio ostavku na ovu poziciju nakon što je Kabinet premijerke May sklopio sporazum u petak o novom planu pregovora za tzv. “mekani Brexit” prihvatajući sporazum o nečemu što je prema analitičarima približno jedinstvenom tržištu dobara i poljoprivrednih proizvoda. Sporazum će predstavljati osnovu za formalnu bijelu knjigu, koja se očekuje da će biti objavljena krajem ove sedmice. Istraživanje koje je provela Konfederacija industrije Velike Britanije (CBI), kao i konsultantska kuća PwC, u kojem je učestvovalo 100 kompanija iz finansijskog sektora Velike Britanije, je pokazalo da trećina banaka “nije uvjerena” u implementiranje plana Brexita do marta. Banke su, takođe, zabrinute za status njihovih inostranih ugovora tokom tranzicionog perioda do kraja 2020. godine. Istraživanje je pokazalo da postojanje tranzicionog perioda nije razuvjerilo mnoge finansijske kompanije da odlože planove djelovanja u nepredviđenim situacijama vezano za Brexit. Pored navedenog, istraživanje je pokazalo da je obim poslovanja bio nepromijenjen tokom posljednja tri mjeseca, zaključno s početkom juna, ali se očekuje da će se poboljšati u naredna tri mjeseca. Zapošljavanje je u drugom kvartalu povećano, kao i investicije u IT sistem, koje su najbrže rastuće u posljednje tri godine, pod uticajem novih usluga i usklađivanja s regulativom.

Član MPC BoE Saunders je upozorio da bi kamatne stope u Velikoj Britaniji trebalo da rastu brže nego što tržište trenutno anticipira. Prema njegovom mišljenju, ekonomija Velike Britanije prevazilazi usporenje, dok se pokazuje da je uticaj lošeg vremena po ekonomiju iz prvog kvartala bio privremen.

Guverner BoE Carney je pojačao očekivanja rasta kamatnih stopa u narednom mjesecu te je istakao da je postao veoma uvjeren da je slabljenje ekonomije Velike Britanije s početka godine uglavnom bilo pod uticajem lošijeg vremena. Carney je istakao da su inflatorni pritisci nastavili da se potvrđuju, kako je BoE i očekivala, te da postoje široko rasprostranjeni dokazi da je slabljenje ekonomije uglavnom prevaziđeno. Pored toga, Carney je upozorio na potencijalne troškove trgovinskog rata, sedam dana prije posjete predsjednika SAD Velikoj Britaniji.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI prerađivački sektor	JUN	54,0	54,4	54,3
2.	PMI građevinski sektor	JUN	52,5	53,1	52,5
3.	PMI uslužni sektor	JUN	54,0	55,1	54,0
4.	PMI kompozitni indeks	JUN	54,5	55,2	54,5
5.	Halifax cijene kuća (M/M)	JUN	0,2%	0,3%	1,7%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad s nivoa od 0,88473 na nivo od 0,88430, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,3207 na nivo od 1,3283.

JAPAN

Vlada Japana je protekle sedmice objavila prognoze prema kojim će japanska privreda bilježiti brži rast u fiskalnoj 2019. godini u odnosu na projekcije privatnog sektora. Prema prognozama realni GDP će u fiskalnoj godini koja počinje od aprila naredne godine bilježiti rast za 1,5%, a nominalni GDP za 2,8%. S druge strane, ekonomski analitičari smatraju da će realni GDP u navedenom periodu bilježiti rast za samo 0,8%, a nominalni za 1,8%, što odražava uticaj planiranog povećanja poreza na promet u oktobru iduće godine. Istovremeno, prema prognozama Vlade, inflacija će u fiskalnoj 2019. godini bilježiti rast za 1,5%, prema prognozama BoJ za 1,8%, dok ekonomisti očekuju rast za 1,0%. Istraživanje BoJ je pokazalo da su kompanije očekivale godišnji rast potrošačkih cijena od 0,9% u ovoj godini (prethodno prognozirano 0,8%) te rast od po 1,1% u narednih tri i pet godina, što ukazuje na malu vjerovatnoću dostizanja ciljanog nivoa od 2%. Vlada Japana očekuje da će stopa nezaposlenosti u fiskalnoj 2019. godini bilježiti smanjenje na 26-godišnji minimum (2,4%), što ukazuje na stabilno tržište rada.

Članica MPC BoJ Masai je izjavila da japanske banke treba da se prilagode izazovima opadajuće populacije i rastu finansijske tehnologije, pri čemu diskusija o tim strukturnim problemima treba biti odvojena od monetarne politike. Između ostalog, Masai je izjavila i to da BoJ treba pažljivo pratiti uticaj programa kvantitativnih olakšica na likvidnost tržišta obveznica, s obzirom na nedavni pad obima trgovine i volatilnost cijena. Takođe, ona je navela da je rizik za izgled japanske ekonomije i plan Vlade da poveća porez na promet na 10% sa 8% u narednoj godini.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

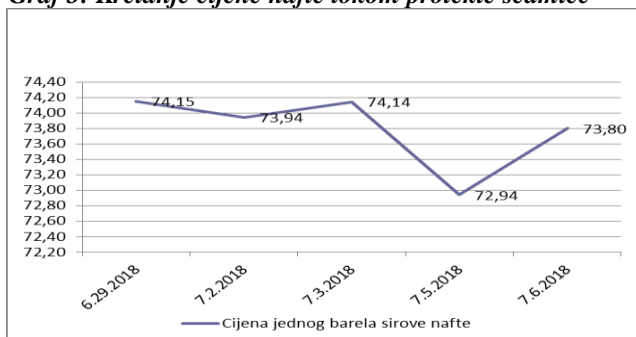
	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	JUN	-	1.258,7	1.254,5
2.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	JUN	-	53,0	52,8
3.	PMI indeks uslužnog sektora	JUN	-	51,4	51,0
4.	PMI kompozitni indeks	JUN	-	52,1	51,7
5.	Monetarna baza (G/G)	JUN	-	7,4%	8,1%
6.	Vodeći indeks P	MAJ	106,6	106,9	106,2
7.	Koincidirajući indeks P	MAJ	116,1	116,1	117,5
8.	Indeks ukupnih zarada (G/G)	MAJ	0,9%	2,1%	0,6%
9.	Potrošnja domaćinstava (G/G)	MAJ	-1,5%	-3,9%	-1,3%

JPY je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa od 129,36 na nivo od 129,77. JPY je blago aprecirao u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 110,76 na nivo od 110,47.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 74,15 USD (63,46 EUR). Početkom protekle sedmice cijena nafte je zabilježila smanjenje pod uticajem špekulacija da bi Saudijska Arabija mogla povećati obim proizvodnje za dva miliona barela na dnevnom nivou, nakon što je tokom juna već povećan obim proizvodnje nafte u ovoj zemlji za 458.000 barela na ukupan nivo od 10,39 miliona barela dnevno. Njujorška berza nafte bila je zatvorena tokom trgovanja u srijedu zbog praznika u SAD. Administracija SAD je ranije najavila da će uvesti sankcije svim entitetima koji budu uvozili naftu iz Irana ili sarađivali s kompanijama iz ove zemlje. Međutim, tokom protekle sedmice na tržištu su se pojavile informacije da bi odluka američke administracije o tome mogla biti donijeta individualno, kao i da bi takve mjere mogle biti ublažene prema Kini, kako se ne bi narušili aktuelni pregovori o trgovinskim odnosima SAD i Kine. Pored toga, proteklu sedmicu su obilježile informacije o poremećajima u proizvodnji ovog energenta u Venecueli, Kanadi i Libiji. Ipak, značajna informacija je bila objavljivanje podatka o povećanju američkih zaliha nafte za 1,2 miliona barela na sedmičnom nivou, dok je očekivano povećanje za 5,9 miliona barela, što je tokom trgovanja u četvrtak uticalo na smanjenje cijene nafte, koja je već narednog dana zabilježila korekciju na više te je na kraju trgovanja u petak iznosila 73,80 USD (62,83 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.252,60 USD (1.072,06 EUR). Početkom protekle sedmice cijena jedne fine unce zlata je zabilježila smanjenje na najniži nivo u posljednjih osam mjeseci, koje je bilo uzrokovano snažnom aprecijacijom USD. Međutim, nakon toga, do četvrtka, cijena jedne fine unce zlata je bilježila rast, koji je prije svega bio uzrokovan deprecijacijom USD. Zabrinutost investitora na finansijskim tržištima zbog eskalacije globalnog trgovinskog rata je pojačana nakon što je administracija SAD najavila da će u petak (06.07.2018. godine) uvesti tarife na uvoz dobara iz Kine u vrijednosti od 34 milijardi USD. Pored toga, SAD su najavile proširenje spiska dobara na koje će se primjenjivati tarife, ukoliko Kina uvede kontramjere, što je Kina i učinila u petak. U zapisniku s posljednjeg sastanka FOMC-a je navedeno da su kreatori monetarne politike SAD zabrinuti zbog uticaja koje bi pooštrenje trgovinskih odnosa SAD i njihovih partnera moglo imati na domaću privredu. Navedeno je podstaklo tražnju za sigurnijim investicijama, među kojima je i zlato. Međutim, u petak su objavljeni podaci o rastu broja zaposlenih po sektorima u SAD, kao i podatak o stabilnom rastu zarada zaposlenih po jednom radnom satu, što je uticalo na blago smanjenje cijene zlata, koja je na zatvaranju tržišta iznosila 1.255,40 USD (1.068,79 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

